

Nur Özkan Erbay
nuroerbay@gmail.com

BİR MESİYANİK KÜLT TERÖRÜNÜN ANATOMİSİ

FETULLAHCİ TERÖR ÖRGÜTÜ (FETÖ), MUTLAK HAKİMİYETİN VE KONTROLÜN ÖRGÜTÜN ELEBAŞI FETULLAH GÜLEN'DE OLDUĞU, HİYERARŞİK OLARAK YAPILANMIŞ ULUSLARARASI ÖLÇEKTE FAALİYET GÖSTEREN BİR KÜLT ÖRGÜTTÜR. DİĞER KÜLT ÖRGÜTLERDEKİ GİBİ MESİYANİK TASDİKLE TERÖRÜ MEŞRULAŞTIRAN FETÖ İÇİN 15 TEMMUZ DARBE GİRİŞİMİ, ASLINDA BİR NEVİ "HÜKÜM GÜNÜNÜN" TETİKLEYİCİSİDİR.

Terörün mesiyanik tasdiki yeni bir olgu gibi görünse de mesiyanik kült terörünün asırlardır mevcut olduğuna dair günümüzde çarpıcı çalışmalar ve örnekler bulunmaktadır. Söz konusu çalışmalarda, kült gruplarının nihai amaçlarına erişmek için terörü daha fazla araçsallaştırdıkları, şiddet kullanımına ahlaki bir tasdik ve meşruiyet sağlama mekanizması olarak terör yöntemlerini kullandıkları görülmektedir. Özellikle içinde bulunduğumuz yüzyılda bu grupların kendi inançlarını şiddet içeren eylemleri meşrulaştırmak için kullanma eğilimleri artış göstermekte ve bu durum son çeyrek asırda terörizm alanında yaşanan en büyük değişimlerden biri sayılmaktadır.

Devlet İçinde Gizlenen Yapılar

Batıda, ABD'deki Hıristiyan beyaz üstünlüğü hareketleri, Hindistan'daki köktenci Sih grupları ve İsrail'deki Yahudi mesiyanik

hareketi Zealotlar bu kıyametçi ve mesiyanik inançların güçlü temsilcilerinden bazılarıdır. Bu hareketlerin doğudaki diğer örneklerine baktığımızda ise 11. yüzyılda Hasan Sabbah tarafından örgütlenmiş Haşhaşileri, 19. yüzyıl Pakistan'ında Mirza Gulam Ahmed liderliğindeki Kadıyanileri ve 13. yüzyılda Selçuklu yönetimindeki Anadolu'da "Mehdi" ilan edilen Baba İshak önderliğinde gerçekleşen Babai İsyanları göze çarpmaktadır. Bahsi geçen mesiyanik kült gruplarının büyük çoğunluğu var oldukları dönemde güvenliğinin tüm sektörlerine; birey, devlet ve rejim güvenliği düzeyinde ciddi bir tehdit teşkil etmişlerdir. Görünüşte Haçlılarla savaştan, mesiyanik terörün en iyi bilinen tarihi örneklerinden olan Haşhaşiler, aslında "dinsiz gaspçılar" olarak addettikleri dönemin Müslüman otoritelerine karşı savaşıdır.

1995'te Tokyo'da sarin gazıyla saldırı düzenleyen Aum Shinrikyo, geleneksel olmayan yeni dini hareketlerin ve kültürlerin diğer terör örgütlerinden daha yıkıcı bir kapasiteye sahip olabileceğini

göstermiştir. 1990'lerde Rusya ve Japonya'da faaliyet gösteren ve kendisini Mesih ilan eden Shoko Asahara'nın kurduğu Japon Aum, geniş kapsamlı biyolojik ve kimyasal silahlar kullanarak dini kült terörünün en korkutucu örneklerinden biri olmuştur. Uganda'daki Rabbin Direniş Ordusu, Branch Davidians, Aryan Ulusu, Cennetin Kapısı, Güneş Tapınağı da kamu güvenliğine tehdit oluşturan yıkıcı mesiyaniik kùltlerdir. Bu kùltlerin ortak noktaları cinayetler, suikastlar veya daha güncel bir yöntem olarak intihar saldırısı, demokratik bir şekilde seçilmiş hükümetlere darbe, isyan ve benzeri yıkıcı faaliyetlerde bulunmalarıdır. Amerikalı bilim kurgu yazarı L. Ron Hubbard'ın 1954'te kurduğu Scientology grubu, Amerikan hükümetine ait gizli belgeleri edinmeye ve üyelerini yüksek mevkili yetkililere yakın fakat fazla göz önünde olmayan konumlara yerleştirmeye çalışmıştır. Grup hedefindeki insanlara, kurumlara karşı istihbarat toplayarak karşılaşılabilecekleri tehditlere ön alma amacı gütmüştür. Kuzey Kore menşeli Moon Kùltü, kurucusu Sun Myung Moon ise kendini Mesih ilan edip küresel boyutlara ulaşan kilisesini kurmuştur. Moon takipçileri Kore Merkezi İstihbarat Teşkilatı (KCIA) dahil olmak üzere kilit mevkilere hızla yükselmiş, kurucusu Bo Hi Pak Kore ve ABD'li istihbarat teşkilatları arasında irtibatı sağlamakla görevlendirilmiştir. Grup ABD'deki faaliyetlerini takip eden yıllarda medya, akademi, ticaret alanlarında genişlemiş ancak her zaman Amerikan devletinin gözetiminde olmuştur.

Tarihin erken çağlarından beri kült yapılanmalar, tüm geleneksel dinler arasında farklı dini yorumlamaları, eklektik inanç biçimleri, yasal olmayan yöntemler ve şiddete başvurmaları ile ön plana çıkmışlardır. Liderlerinin emirlerini ve tasdikini takip eden kült üyeleri bu emirler ışığında Tanrı adına her türlü şiddet eylemine sorgusuz bir biçimde girişebilirler. Kendilerini "gerçek müminler"

olarak adlandırıp liderlerini de karar vermede tek merkezi güç olarak görürler. Bu örgütlerde liderin Tanrının aracısı ve şiddetin meşrulaştırıcısı olduğuna inanılır. Tanrı adına öldürme izni veren liderin belirlediği ideoloji ve nihai amaç birlikteliği çerçevesinde dünyayı "biz ve ötekiler", "iyiler ve kötüler" arasında kategorize eden düalist bir çerçevede değerlendirirler. Dini ya da kendi inanç sistemlerini, davalarını; kafir, düşman, yoldan çıkmış, sapkın olarak addettikleri kişilere karşı koruduklarını savunurlar.

Mesiyaniik ve kıyametçi nitelikler taşıyan kült terörünün nihai amacı diğer terör tipolojilerinin aksine açık değildir. Bu amaç ancak kùltün karizmatik lideri kendi mesiyaniik rolünü veya sözde kehanetini açıkladığında ortaya çıkabilir. Kült hareketlerinin amaçları sadece inançlarının mutlak doğru olduğunu kabul ettirmek ve böylelikle gücü ele geçirmek ile kalmaz. Buldukları toplumda siyasi ve iktisadi hakimiyet sağlamak nihai amaçlardandır. Bu yapıların başındaki karizmatik lider figürlerinin hemen hemen hepsi müesses, kurulu nizamın yozlaşmış olduğunu iddia ederken, dönemin siyasi liderlerini zalim ve yanlı olmakla suçlamıştır. Bu mesiyaniik şahsiyetler kendilerini adil ve ideal sosyo-politik düzenin yaratıcıları olarak ilan ve iddia etmişlerdir.

Daha geniş çerçevede, kùltler kapalı örgütsel yapıya ve karizmatik liderin peygamberlere atfedilen tanrısal, aşkın veya doğaüstü özelliklerle nitelendirildiği bir hiyerarşiye sahiptir. Kült lideri, takipçilerinin özel hayatlarına müdahale eder, günlük rutinlerini, ibadetlerini ve ritüellerini düzenler ve en nihayetinde onların iradesini etkisiz hale getirir.

Çalışmalar, şiddet ve terör ile ilişkilerine dair pek çok tarihsel kanıt olan bu grupların devlet ve rejim güvenliğine karşı artan oranda tehdit oluşturduklarını göstermektedir. Nihai amaçlarına giden kutsal yolda ideal toplumsal ve

siyasi düzeni kurma iddiasında olan kùltlerin içinde buldukları toplumda hükümeti veya devlet liderini asimetrik yıkıcı yöntemlerle, darbelerle (devlet kurumlarına sızma, suikastlar, şantajlar vb.) devirme eğilimleri diğer gruplara göre çok daha yoğundur. Önceki yüzyıllarda imparatorlara, padişahlara ve krallara bir tehdit oluştururken, 20. yüzyıldan itibaren ulus devlete, demokratik bir şekilde seçilmiş hükümetlere ve içinde yaşadıkları toplumların güvenliğine yönelik tehdit teşkil etmeye başlamıştır.

Mesiyaniik kùltlerde nihai amaca ulaşmak için kullanılacak tüm araçlar meşru ve mubahtır. Bu bağlamda Ortodoks dini öğretilerin normlarından, emirlerinden ve yorumlarından ayrılmaktadır. Örneğin, rakip, düşman veya öteki addedilenlerin kült ve kùltün lideri adına öldürülmesi kült terörünün en önemli özelliklerinden biridir. Nitekim, mevcut rejimin, devletin veya demokratik şekilde seçilmiş hükümetin "kutsal" nedenlerle "yozlaşmış siyasi ve toplumsal düzeni" değiştirmek adına devrilmesi de meşru bir eylem olarak kabul edilebilmektedir. "Hüküm günü" geldiğinde ise "kutsal" görevlerini yerine getiren "seçilmiş" insanlar olarak kült üyelerinin mükafatlandırılacağı inancı hakimdir; bu dünyada ve öteki dünyada belli ayrıcalıklara sahip olacaklarına inanmaktadırlar.

Geçmişteki ve çağdaş örneklerine bakıldığında; toplu intihar ve katliam, devlet kurumlarına sızma, kendilerine ait savunma- finansal-istihbarat yapıları kurma ve silahlanma, mevcut yönetimleri devirme ve darbe girişimleri ile kùltlerin kamu ve devlet güvenliğine yönelik ciddi bir tehdit olduklarını ve olmaya devam edeceklerini kanıtlamaktadır.

Kült Terörünün Son Temsilcisi: FETÖ

Fetullahçı Terör Örgütü (FETÖ), mutlak hakimiyetin ve kontrolün örgütün elebaşı Fetullah Gülen'de

FETÖ'nün yıkıcı mesiyaniik kùltlerin neredeyse tüm özelliklerini kendinde göstermesi gibi Gülen de terör örgütü liderlerinin ayırt edici özellikleri olan narsistik, sosyopatik ve paranoyak kişilikleri barındırmaktadır. Kendisini "mütevazı bir alim" olarak tanıtan Gülen, aslında İslam dünyasındaki "Mesih" olduğunu ima etmektedir.

FETÖ, 15 Temmuz gecesi sivilleri ve kurumları bombalayarak terörist yüzünü açığa çıkarmış oldu.

olduğu, hiyerarşik olarak yapılmış uluslararası ölçekte faaliyet gösteren bir kült örgütüdür. Örgütte gizlilik ve Gülen'e mutlak bir itaat esas olup onun emirleri ve öğretileri sorgulanmaz ilahi bir otorite olarak kabul görmektedir.

FETÖ'nün faaliyetleri, yapısı ve amacı derinlemesine incelendiğinde kullandığı yöntemler; rüşvet, şantaj, suikast, cinayet, sızma, istihbari faaliyetler ile ilgili birçok delil gün ışığına çıkmış ve çıkmaya devam etmektedir. Yarım asrı aşkın bir süredir faaliyetlerini gizlilik içerisinde sürdüren örgüt özellikle son 10 yılda, radikalleşme sürecinin hızlanmasıyla birlikte bürokratik kurumları, devlet ve rejim güvenliğini hedef alan asimetrik saldırılar düzenlemiştir. Bu saldırıların "sıradan bir dini ağ" tarafından gerçekleştirilmesi mümkün görünmemekle birlikte, ordu içerisindeki Fetullahçı cunta tarafından gerçekleştirilen 15 Temmuz 2016'daki darbe girişimi örgütün gerçek amaç ve ideolojisinin sınırlarını, şiddet ve terörü bu hedef için bir araç olarak kullanabileceğine dair çok güçlü delil teşkil etmiştir. Diğer bir deyişle, 15 Temmuz'da tecrübe edilen bu saldırı, örgütün radikalleşme süreçlerinin gözlenmesi ve sonuçta bir kült terörünün ete kemiğe bürünmesi açısından güvenlik ve terör çalışmaları için de önemli olmuştur.

Körü Körüne Bağlılık

Diğer kült örgütlerdeki gibi mesiyani tasdikle terörü meşrulaştıran FETÖ için 15 Temmuz darbe girişimi, aslında bir nevi "hüküm gününün" tetikleyicisidir. Özellikle 2012 sonrasında amaç ve eylemlerinde gitgide daha acımasız taktiklere yönelen örgüt, eylemlerini "yüce amacı" ile meşrulaştırmaktadır.

Mesiyani kültlerde lider takipçileri üstünde tam hakimiyete sahiptir; üyelerin günlük yaşantılarını düzenler, inançlarına ve ibadetlerine katı öğretilerle hamilik ederek bireysel iradelerini, tercihlerini ve seçimlerini tahakküm altına alır. Yıkıcı kültün üyeleri, yapı içerisinde liderin "zihin kontrolü" veya "psikolojik baskılması" ile yüzleşir. Bu süreçten sonra lider takipçilerinden normalde asla gerçekleştirmeyecekleri eylemleri sorgusuz sualsiz gerçekleştirmelerini isteyecek bir konuma gelir. FETÖ liderinin de kendisini "özel bir görevin elçisi" addettiği ve etrafındakileri de

buna ikna ettiği görülmektedir. Diğer mesiyani kültlerde olduğu gibi Gülen'e de üyeleri tarafından Mesih'e ait "tanrısal" özellikler atfedilmiş, kült mensupları da kendilerini "ilahi güç tarafından seçilmiş insanlar" addetmişlerdir. Bu anlamda Mesiyani motivasyonlar ve kült boyutu her zaman örgütün tam merkezinde olmuştur.

Kuvvetli mesiyani niteliklerle birlikte katı bir hiyerarşiye sahip olan FETÖ örgütsel yapı açısından açık gözükmesine rağmen siyasi amaçları olan gizli ve daha karmaşık bir kült özelliği taşımaktadır. Devlet kurumlarına sızma, beyin yıkama, propaganda, öğreti aşılama ve casusluk yöntemlerinde "tedbir" ve "takiye" FETÖ'nün açığa çıkarılmaması gereken gizli ajandası için önemli iki kavramdır.

Benzer şekilde, FETÖ liderinin "altın nesil" söylemi mesiyani amaçları desteklediği gibi öğreti aşılama sürecinde de takipçilerin ikna edilmesi açısından önemli bir araç olmuştur. Kült kendini "kurtuluşa ermiş tek cemaat" anlamına gelen "firka-ı naciye" olarak tanımlarken, Gülen ise takipçilerini "beklenen nesil" veya "dirilişin öncüleri" addetmektedir. Belirgin bir özellik olarak FETÖ'de yukarıdan aşağıya uzanan kolektif bir kibir görülebilmektedir. Gülen ayrıca rüyalarını takipçilerini etki altına almak için kullanmakta, vahiy ve ilham aldığını iddia etmektedir. Ona ve kültüne göre Gülen ve grubuna karşı gelen herhangi bir siyasi, sosyolojik veya dini grup kolaylıkla düşman algısı içerisinde yer edinmektedir.

FETÖ'nün yıkıcı mesiyani kültlerin neredeyse tüm özelliklerini kendinde gösterdiği gibi Gülen de terör örgütü liderlerinin ayırt edici özellikleri olan narsistik, sosyopatik ve paranoyak kişilikleri barındırmaktadır. Kendisini "mütevazı bir alim" olarak tanıtan Gülen, aslında İslam dünyasındaki "Mesih" olduğunu ima etmektedir. Örgüt, baskın mesiyani özelliklere ve kendini "Mehdi" veya "Mesih" ilan eden karizmatik

lidere sahip dini görünümlü fakat aslen seküler post-modern, yıkıcı, artık gizlilik perdesi kalkmış bir kültür. Hoşgörü, diyalog ve birleşik kavramları üzerine söylemlerini kurmuşsa da FETÖ, nihai hedefi için gereken azami özerkliği ancak tamamen kapalı bir örgüt olarak elde edebilmektedir. Dolayısıyla, kült mezhepçiliğini ve amacını gizlemek için herkesle irtibat halinde bir örgüt görüntüsü vermektedir.

Öte yandan FETÖ sıradan bir kült değildir; tarih boyunca ortaya çıkmış İslam dışı heterodoks dini hareketlerin ve kültürlerin eklektik yapısını benimsemiş bir örgüttür. Totaliter ve takipçi özelliklerinden dolayı, FETÖ diğer gruplardan ayrılır. FETÖ'nün bu yapısına dair en belirgin örnek FETÖ liderinin yorum, karar, davranış ve tasdikinin Kuran'ın emirleri ve hadis öğretilerinin üstünde nihai bir gerçek olarak görülmesidir. Örgüt bu özellikleri ile Türkiye ve İslam dünyasındaki tüm dini hareketlerden ve onların "yerli" niteliklerinden tamamen kopuktur.

Bahsi geçen bütün etmenler FETÖ'yü sosyolojik açıdan sıradan bir dini grup, cemaat, tarikattan keskin çizgilerle ayırdığı gibi terör ve güvenlik çalışmalarında da klasik anlamda dini motivasyonlu terör kategorisinden ayırmakta ve "Yeni Terör" altındaki alt grup olan "Kült Terörü" kategorisinde konumlandırmaktadır.

Kendisi ve takipçileri tarafından Mesih addedilen ve kendisine aşkın güçler atfedilen Gülen bir mesihanik kült liderine ait tüm özellikleri taşımaktadır; kendisinin ve takipçilerinin Tanrı tarafından seçilmiş olduklarını iddia eden narsistik ve sosyopat kişilik göstermektedir. Narsistik kişiliği, Gülen'in zihinsel bir rahatsızlığa sahip olabileceğini göstermekle birlikte bu durum, sistematik bir şekilde örgütlenmiş kültüne daha çok takipçi kazandırabilecek bir propaganda aracı olarak da Gülen tarafından bizzat kullanılmaktadır. Takipçilerini etki altına almak için olağanüstü olaylar hakkında

GÜLEN'İN "EGEMENLİK KAYITSIZ ŞARTSIZ BENİMDİR" ANLAYIŞI

Terörle Mücadele Daire Başkanlığınca hazırlanan "FETÖ'nün ideolojisi" raporunda, örgüt elebaşı Gülen'in, dini kavramlar kullanarak bir işgal için gerekli olan insan potansiyelini elde etmek ve bu potansiyel ile devleti ve dünyayı ele geçirme stratejileri gözler önüne serildi

FETÖ ELEBAŞI
FETULLAH GÜLEN

RAPORDAN:

İLAHLAŞTIRILAN FETÖ LİDERİNE MUTLAK İTAAT ŞARTI

FETÖ'nün yönetim biçimini "Egemenlik kayıtsız şartsız Fetullah Gülen'e aittir" olarak belirleyen Gülen, Cumhuriyeti ve halkın kendi kendisini yönetme anlayışını kendisine tehdit olarak gördü

Gülen bu anlayışı, örgütün özel iletişim dilinde "Basyüceler" veya "İstişare Kurulu" olarak adlandırılan zümre aracılığıyla hayata geçirdi

GÜLEN "KARİZMATİK LİDER" OLARAK BENİMSETİLDİ

Gülen, örgütün sorumluları tarafından "Hikmetinden sual olunmayan", "Hata yaptığı görülmemiş", "En başından ilahi olarak seçilmiş kutsal bir varlık" nitelendirmeleriyle "karizmatik lider" olarak tanıtıldı

HİYERARŞİK YAPILANMA

FETÖ, "kainat imamı" ve "Mehdi" olarak kabul edilen Gülen'in öncülüğünde, danışman kadrosu, kıta imamları, ülke imamları, bölge imamları, il imamları, ilçe imamları, esnaf imamları, semt imamları, ev imamları şeklinde yapılanarak tabana yayıldı

FETÖ, TEHDİT GÖRDÜĞÜ KURUMLARI HEDEF ALDI

FETÖ, kendisine rakip olarak gördüğü ve varlığına tehdit olarak algıladığı resmi ve özel kurumları etkisiz hale getirmeyi, çalışanlarının tasfiyesinden sonra örgüte yakın kişileri buralara yerleştirmeyi amaçladı

FETÖ'nün gerçekte Türkiye ve İslam dünyasının bekasına yönelik en büyük tehditlerden birisi olarak Truva atı görevi gördüğü ortaya çıkmıştır. Örgüt, sızdığı kurumlarda örgütlediği paralel devlet yapısının lojistik aparatları ile gitgide artan şiddet eğilimi ve radikalleşme sürecinin sonunda, Türkiye Cumhuriyeti Devleti ve vatandaşlarına karşı terörize yöntemlerle bir askeri darbe girişiminde bulunmuştur.

kehanetler ve gizem üretmeye çalışan Gülen, onların adanmışlığı ve motivasyonunu kuvvetlendirmeyi amaçlarken "ötekilere" karşı yeni savunma veya saldırı konumu alırken takipçilerinin muhtemel ayrılıklarına da ön alma yoluna gitmektedir.

FETÖ elebaşına mutlak adanmışlıkla hareket eden takipçileri, Gülen'in her talimatını yerine getirip hayatlarını feda etmek pahasına rakipleriyle mücadeleye girebilmekte, şiddet veya terör boyutlarını düşünmeden savaşçı, terörist, suikastçı, şantajcı, hırsız vs. haline gelebilmektedir.

Yıllar içerisinde Türkiye'nin güvenliğini tehdit eden en yıkıcı örgütlerden biri haline gelen FETÖ'nün gerçekte Türkiye ve İslam dünyasının bekasına yönelik en büyük tehditlerden birisi olarak Truva atı görevi gördüğü ortaya çıkmıştır. Örgüt, sızdığı kurumlarda örgütlediği paralel devlet yapısının lojistik aparatları ile gitgide artan şiddet eğilimi ve radikalleşme sürecinin sonunda, Türkiye Cumhuriyeti Devleti ve vatandaşlarına karşı terörize yöntemlerle bir askeri darbe girişiminde bulunmuştur.

Yıkıcı mesihanik kültürlerin tarihteki batıdan ve doğudan birçok örneğinde olduğu gibi; devletin kaynaklarını, bireylerin inancını, iyi niyetini ve manevi ihtiyaçlarını kendi amaçları doğrultusunda sömüren özellikleri bir vakadır. Fetullahçılar kendini gizlemiş ve sonunda bir terör örgütü olarak Türkiye'ye saldırmıştır. FETÖ'nün serüveni bu yüzden iyi incelemelidir. 15 Temmuz gecesi FETÖ'nün terör tipolojisine dair ayırt edici pek çok özelliği taşıdığı ve günümüz kült terörünün en belirgin temsilcilerinden biri olduğunu kanıtlanması açısından da son derece tarihi bir gece olarak kayıtlara geçmiştir. **14**